

PATVIRTINTA
Plungės r. Žemaitijos kadetų
gimnazijos direktoriaus
2024 m. lapkričio 13 d.
įsakymu Nr.V-2024-293

PLUNGĖS RAJONO ŽEMAITIJOS KADETŲ GIMNAZIJOS
SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja specialiosios pedagoginės pagalbos (toliau – Pagalba) teikėjus ir gavėjus bei Pagalbos organizavimą Plungės rajono Žemaitijos kadetų gimnazijoje (toliau – Gimnazija).

2. Pagalbos paskirtis – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą.

3. Pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja Gimnazijos Vaiko gerovės komisija, Plungės rajono pedagoginė-psichologinė tarnyba (toliau – Tarnyba). Gimnazijos vadovas atsako už pagalbos prieinamumą ir jos įgyvendinimą mokykloje.

4. Pagalba teikiama Gimnazijoje, mokinio namuose ir Tarnyboje.

5. Pagalba teikiama lietuvių kalba.

6. Pagalba teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-603 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl ugdymo organizavimo rekomendacijų mokiniams, kuriems nustatytas elgesio ar (ir) emocijų sutrikimas“ 2024 m. rugpjūčio 22 d. Nr. V-900, Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teisės aktais bei šiuo Aprašu.

7. Pagalbos gavėjai – asmenys iki 21 metų, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų.

8. Pagalbos teikėjai – Gimnazijos specialusis pedagogas, logopedas, Tarnybos specialistai.

II SKYRIUS
PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

9. Pagalba teikiama, kai ją skiria Gimnazijos vaiko gerovės komisija ar Tarnybos specialistai tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

10. Vienu etatu dirbantis specialistas pagalbą teikia:

10.1. logopedas:

10.1.1. ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) turinčių mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

10.1.2. ne daugiau kaip 40 SUP turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

10.1.3. ne daugiau kaip 50 SUP turinčių mokinių, ugdomų pagal pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo bei pirminio profesinio mokymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

10.2. specialusis pedagogas:

10.2.1. ne daugiau kaip 24 SUP turintiems mokiniams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų (tarp jų turinčių kochlearinių implantų), jei nėra tiflopedagogo ar surdopedagogo);

10.2.2. ne daugiau kaip 27 SUP turintiems mokiniams, ugdomiems pagal pradinio, pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo bei pirminio profesinio mokymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų (tarp jų: turinčių kochlearinių implantų), jei nėra tiflopedagogo ar surdopedagogo);

11. Skaiciuojant mokinius specialiojo pedagogo, logopedo etatui steigti ir pagalbai teikti, mokinsys, turintis didelių ar labai didelių SUP, prilyginamas dviem mokiniams;

12. Specialiojo pedagogo, logopedo pareigybė (etatas ar dalis etato), turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai mokinių skaičiui, nei nustatyta šio Aprašo 10 punkte.

13. Pagalbos teikimo forma:

13.1. individuali;

13.2. pogrupinė (2–4 mokiniai);

13.3. grupinė (5–8 mokiniai).

14. Pagalba teikiama kontaktiniu būdu pamokų ir (ar) ne pamokų metu. Kai mokinsys ugdomas šeimoje ar mokiniui yra paskirtas mokymasis namuose, pagalba ar jos dalis gali būti jam teikiama nuotoliniu būdu. Esant karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų ir mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) kontaktiniu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetus, peržiūrint veiklų atlikimo laiką mokyklos nustatyta tvarka.

15. Gimnazijos vaiko gerovės komisija turi teisę kreiptis į savivaldybėje vaiko teisių apsaugą užtikrinančią instituciją, kai vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų gauti reikalingą Pagalbą.

16. Pagalbos gavėjų sąrašą, Gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininko suderintą su Tarnyba, tvirtina Gimnazijos direktorius.

17. Pagalba derinama su psichologine, socialine pedagogine ir specialiąja pagalba.

18. Gimnazijos švietimo pagalbos specialistai, bendradarbiaudami su gimnazijos mokytojais, klasių auklėtojais, VGK ir Gimnazijos administracija, nuosekliai taiko Grįžtamojo ryšio sistemos žingsnius (Priedas Nr. 2), specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.

19. Gimnazija ugdydama mokinių elgesį atitinkantį socialinio, kultūrinio, situacinio ar fizinės aplinkos, kurioje jis vyksta, vadovaujasi algoritmu (Priedas Nr. 3), pritaikytu elgesio ir emocijų sutrikimą turintiems vaikams, naudoja elgesio fiksavimo (IPP) ir vertinimo priemones.

III SKYRIUS

PAGALBĄ TEIKIANČIŲ SPECIALISTŲ FUNKCIJOS

20. Specialisto tiesioginio darbo funkcijos:

20.1. įvertinti pagalbos ugdymo procese reikmes ir (ar) SUP:

20.1.1. identifikuoti mokinio ugdymosi ir dalyvavimo ugdymo procese sunkumų pobūdį;

20.1.2. atlikti mokinio ugdymosi poreikių vertinimą, stebint jį ugdymo procese, išskirti ugdymosi galias ir sunkumus, svarbius ugdymosi aplinkos veiksnius, analizuoti ugdymosi sunkumų pobūdį ir dėl to kylantį pagalbos poreikį;

20.1.3. nustatyti mokinio ugdymosi pagalbos ir intervencijos priemones, individualių ugdymosi poreikių tenkinimo kryptis ir būdus, analizuoti, aptarti su ugdymo proceso dalyviais (mokiniu, mokytojais, kitais pagalbą teikiančiais specialistais, mokyklos vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) nariais, specialistais) mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą;

20.1.4. dalyvauti atliekant mokinio ugdymosi poreikių įvertinimą, supažindinti mokinį ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) su ugdymosi sunkumų vertinimo ar SUP įvertinimo rekomendacijų įgyvendinimu mokykloje, identifikuoti ir suderinti lūkesčius pagalbai;

20.2. teikti pagalbą:

20.2.1. atsižvelgti į mokinių reikmes, pasirinkti ir derinti įvairias pagalbos teikimo formas: organizuoti individualias, pogrupines ar grupines pratybas kabinete ir (ar) teikti pagalbą mokinio įprastoje ugdymosi aplinkoje ar kitose ugdymui skirtose erdvėse;

20.2.2. padėti mokiniui pažinti savo stiprybes, planuoti mokymąsi, didinant mokinių, turinčių SUP, mokymosi motyvaciją, savarankiškumą;

20.2.3. prireikus stebėti mokinių ugdymo procese, kartu su mokytoju parinkti mokymo(si) strategijas, priemones (informacinių-komunikacinių technologijų, kompensacinės ugdymosi technikos, skaitmeninės, augmentinės ir alternatyviosios komunikacijos priemonės), padedančias lavinti mokinių nepakankamai išlavėjusias funkcijas, kognityvinius ar kitus procesus, įgalinti jį dalyvauti ugdymo procese;

20.2.4. dalyvauti kuriant universalaus dizaino principus atitinkančią ugdymo aplinką ir, pritaikant ugdymo turinį, padėti mokytojui struktūruoti klasės aplinką ir ugdymo veiklas, ieškoti veiksmingų mokinio įtraukties į ugdymą mokymo(si) strategijų.

21. Specialisto netiesioginio darbo funkcijos:

21.1. nustatyti pagalbos poreikį, planuoti ir rengtis pratyboms:

21.1.1. išanalizuoti mokinio ugdymosi poreikių vertinimo duomenis ir mokinio SUP vertinimo išvadas ir numatyti ugdymosi sunkumus padedančias įveikti strategijas, pagal kompetenciją kartu su mokytoju parinkti tinkamus mokiniui ugdymo metodus, kompensacines priemones ir (ar) technologijas, padedančias mokiniams, turintiems SUP, ugdytis, supažindinti su jomis mokytojus, mokytojo padėjėjus dėl jų taikymo, inicijuoti naujų pagalbos ir ugdymo metodų bei ugdymo organizavimo strategijų paiešką;

21.1.2. planuoti savo teikiamos pagalbos intensyvumą, turinį ir numatyti pagalbos būdus;

21.1.3. stebėti, rinkti ir vertinti duomenis apie pagalbos veiksmingumą, ugdymosi sunkumų priežastis;

21.1.4. kolegialiai inicijuoti mokyklos aplinkos pritaikymą SUP turintiems mokiniams, teikti rekomendacijas gimnazijos vadovui ir (ar) VGK dėl ugdymo aplinkų pritaikymo;

21.1.5. suderinti pagalbos ir teikiamų rekomendacijų mokytojams dėl ugdymo pritaikymo turinį ir tikslus, siekti jų dermės ir ugdymo veiksmingumo didinimo, ieškoti sprendimų, įgalinančių mokinių ugdytis;

21.2. bendradarbiauti ir dirbti komandoje:

21.2.1. konsultuoti ir prireikus teikti metodinę pagalbą mokytojams, kitiems mokykloje dirbantiems švietimo pagalbos specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) vaiko pažinimo, ugdymosi sunkumų, SUP turinčių mokinių ugdymo ir (ar) pagalbos teikimo klausimais;

21.2.2. dalyvauti formuojant mokyklos bendruomenės teigiamą požiūrį į inkliuzinį ugdymą, padėti geriau pažinti mokinių įvairovę ir jų poreikius;

21.2.3. pristatyti VGK ir (ar) pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir rekomendacijas mokytojams, konsultuoti dėl ugdymo turinio pritaikymo ar individualizavimo, prireikus kreiptis į VGK dėl pagalbos teikimo arba mokinio SUP įvertinimo ar pakartotinio vertinimo reikmės, kaip įmanoma labiau į šiuos procesus įtraukti tėvus (globėjus, rūpintojus);

21.2.4. kartu su klasės vadovu, mokytojais bei kitais švietimo pagalbos specialistais parengti individualų ugdymo/pagalbos planą (Priedas Nr.1) specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ir tiems, kurie patiria mokymosi sunkumų, kuriame numatomi mokinio individualūs ugdymo tikslai, organizavimo ypatumai, pagalbos poreikis. Už individualaus ugdymo plano koordinavimą atsakingas specialusis pedagogas/logopedas. Už IPP plano koordinavimą atsakingas socialinis pedagogas/psichologo asistentas/ psichologas arba kitas atsakingas asmuo.

21.2.5. dalintis savo žiniomis ir keistis informacija su kitais ugdymo proceso mokykloje dalyviais, siekiant sėkmingos mokinių, turinčių SUP, įtraukties į ugdymą;

21.2.6. teikti siūlymus gimnazijos vadovui dėl pagalbos kokybės ir jos prieinamumo didinimo;

21.2.7. dalyvauti VGK veikloje;

21.3. kokybiškai ir korektiškai atlikti savo darbą:

21.3.1. tvarkyti ir pildyti mokyklos nustatyta tvarka pagalbai teikti reikalingus dokumentus;

- 21.3.2. skleisti ir diegti inovatyvias pagalbos teikimo praktikas ir mokslo naujoves;
- 21.3.3. vykdyti profesinės veiklos savistabą, reflektuoti savo patirtį, profesinę veiklą ir identifikuoti profesinio tobulėjimo poreikius;
- 21.3.4. rūpintis savo kompetencijomis, dalyvauti kompetencijų tobulinimo veikloje;
- 21.3.5. laikytis darbo etikos kodekso;
- 21.3.6. korektiškai interpretuoti stebėjimo ir kitus turimus duomenis, siekiant pagalbos teikimo veiksmingumo.

22. Gimnazijos logopedas, specialusis pedagogas pareigybių aprašymuose numatytas funkcijas vykdo bendradarbiaudamas su Tarnybos specialistais, prireikus, kitų įstaigų, kurių veikla susijusi su vaiko sveikatos stiprinimu ir vaiko gerovės kūrimu, specialistais.

IV SKYRIUS

PAGALBOS NAMUOSE TEIKIMAS

25. Pagalbą skiria Tarnyba, suderinusi su savivaldybės administracija, prireikus, tėvai (globėjai, rūpintojai) Tarnybai pateikia šiuos dokumentus:

25.1 gydytojo oftalmologo vaiko regėjimo būklės įvertinimą (jei turi regėjimo sutrikimų);

25.2 gydytojo otolaringologo vaiko klausos įvertinimą su klausos tonine audiograma (jei turi klausos sutrikimų);

25.3 gydytojų ortopedo traumatologo, neurologo (ar psichoneurologo) vaiko psichomotorinio išsivystymo įvertinimą.

26. Specialusis pedagogas, logopedas, atsižvelgdamas į kiekvieno vaiko individualias galimybes, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro vaiko individualų ugdymo planą, tvarkaraštį, lavina vaiko gebėjimus ir konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).
